

Starten met schooltuinieren in coronatijd!

Ondanks corona startten drie Nijmeegse basisscholen in het voorjaar van 2020 toch met schooltuinieren. Met een draaiboek op maat droegen leerkrachten hun enthousiasme over aan de kinderen. De 'oogst' was groot! Scholen ondersteunen met expertise en ontzorgen bij het organiseren van schooltuinen loont!

Door: Annerie Rutenfrans.



Oogsten in de schooltuin van basisschool De Klokkenberg in Nimegen. Deze schooltuin werd aangelegd door hoveniersbedrijf Weer naar Buiten van Ronald van Loohuizen.

Belang schoolmoestuinen

Vanuit het bredere perspectief dat er meer aandacht moet zijn voor ervaringsgericht leren en gezond leren eten, ontstond nieuwe aandacht voor schoolmoestuinen. Dit draagt immers bij aan een gezonde leefstijl bij kinderen, omdat hierdoor kennis over en voorkeur voor groente en



fruit wordt vergroot. Kinderen zijn eerder bereid groente en fruit te proeven en lusten meer groente als ze zelf voor een schooltuintje hebben gezorgd.

Hulp bij het faciliteren van schooltuinieren

Steeds meer basisscholen zien daarom het belang van een schooltuin in, maar weten niet hoe ze dit moeten organiseren op een manier die voor hun behapbaar is, aansluit bij de leerdoelen en succesvol is. Door leerkrachten te enthousiasmeren, te inspireren met goede voorbeelden, hun creativiteit aan te spreken, instructiebladen en instructiefilmpjes aan te bieden en een draaiboek op maat te maken, lukt het om een schooltuin van de grond te krijgen. Dit moet wel worden gefaciliteerd van buitenaf. Het organiseren van een schooltuin behoort immers niet tot de primaire taak van een basisschool en vergt in coronatijd natuurlijk extra inspanning.

Nijmeegse basisscholen

Uit een inventarisatie bij alle Nijmeegse scholen werd duidelijk welke scholen droomden van een schooltuin. In 2018 was Nijmegen European Green Capital City. Toen is de wens uitgesproken om zoveel mogelijk scholen te helpen met het realiseren van schooltuinen. In het kader van 'Groen, gezond en in beweging', een netwerkorganisatie van de Radboudumc, GGD Gelderland-Zuid en gemeente Nijmegen werd het mogelijk om in 2020 een aantal van deze basisscholen te ondersteunen met expertise en te begeleiden bij het opzetten van schooltuinen.

Draaiboek

In overleg met directeuren en leerkrachten maakte adviesbureau Beleef & Weet voor drie scholen een draaiboek voor een schooltuin op maat op hun terrein. Specifiek voor het tuinontwerp, teeltplan, jaarplanning en benodigdheden. Ook de biologische zaden en pootgoed voor de scholen werden besteld om de school zoveel mogelijk te ontzorgen. In goed overleg heeft een hoveniersbedrijf met ervaring in het aanleggen van groene schoolpleinen, de schooltuinen aangelegd. Een set instructiebladen van eetbare gewassen, gefinancierd door Jong Leren Eten, kreeg de school cadeau.

Moestuiniëren tijdens de coronatijd

De coronapandemie gooide roet in het eten. Bij basisschool de Klokkenberg waren de aardappels net gepoot voordat de school dicht ging vanwege coronamaatregelen. Op de Lindenhoeve en de Prins Clausschool gebeurde dit potentieel pas later door een beperkt aantal kinderen. In coronatijd bedachten leerkrachten creatieve lessen over de tuintjes. Met speciale instructiefilmpjes van adviesbureau Beleef & Weet, konden de kinderen het potentieel van aardappels, planten van uien, spitskool en tomaten, zaaien van wortels en bietjes, en het leggen van bonen in bewegende beelden toch zien. Leerkrachten stuurden deze filmpjes met wat korte vragen digitaal naar de leerlingen waarmee ze zich konden voorbereiden op de tijd dat ze weer buiten zouden gaan tuinieren. Eén leerkracht maakte zelfs een complete PowerPoint presentatie van het zaai- en pootproces met zelfgemaakte foto's van dit proces in hun eigen schooltuin!

Personeel met groene handen

Vanwege coronamaatregelen konden minder ouders op school komen helpen met de schooltuintjes. Het bijhouden van de tuintjes kwam hierdoor behoorlijk in het gedrang. Gelukkig waren er naast de leerkrachten en de kinderen ook conciërges met groene handen, soms zelfs opgeleid als hovenier, die zich inzetten voor deze taak. Hoe groter het draagvlak voor een schooltuin binnen de school hoe groter het succes!

